

**Oleksandra Ovchynnykova, Student,
Lecturer of the Department
of Economy and Entrepreneurship**

*Petro Mohyla Black Sea National University
Mykolaiv, Ukraine*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-222-7-15>

**HUMAN CAPITAL MANAGEMENT:
CREATING A GENERATION
OF SOCIAL CAPITAL CARRIERS**

**УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ
ЧЕРЕЗ СТВОРЕННЯ ЯКІСНОЇ ГЕНЕРАЦІЇ
НОСІЇВ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ**

Креативна економіка спонукає інвестувати у м'яку інфраструктуру, що дозволить якісно покращити людський капітал. Категорії тверда та м'яка інфраструктури використовується для опису концепції «креативного міста», а таке місто відповідно є осередком творчого вирішення актуальних питань функціонування міста – архітектура, дизайн, мода, реклама [1].

Креативність у прийнятті рішень має відображатися у пошуку шляхів створення ефективних речей, але із меншою собівартістю.

Концепція креативної економіки перегукується із концепцією блакитної економіки, що закликає до пошуку інноваційних шляхів управління господарством, використовуючи наявні ресурси в повному обсязі, без залишку, з максимальною ефективністю для інтересів господарства та із мінімальним збитком для екосистеми.

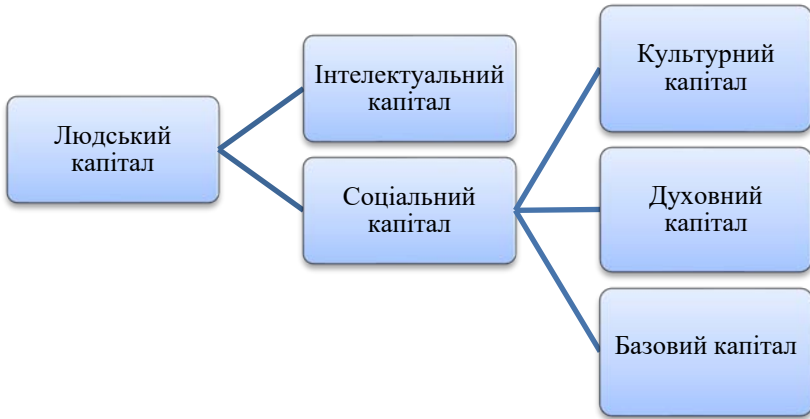
Як блакитна, так і креативна економіка для успішного втілення вимагають наявності якісного людського капіталу фактично і в довготривалій перспективі.

Вирішення проблеми якісного управління знаннями можливе при чіткому усвідомленні причинно-наслідкових зв'язків між ефективним втіленням принципів креативної економіки та спорідненою із нею блакитної економіки та якісним управлінням людським капіталом.

Людський капітал (рис. 1) варто розглянути як підсистему (складову мультифункційної системи капіталу), що складається із інтелектуального та соціального капіталу. Соціальний капітал формується духовним, культурним та базовим капіталами. Культурний капітал втілюється у ментальності. Духовний – у моральних нормах. Базовий – у первинних потребах.

Рівень забезпечення первинних потреб, ставлення до власного життя, побуту, здоров'я, безпеки формується у свідомості індивіда з ранніх років. Дитина наслідує приклад батьків. Бережливість до майна, повага до здобутого працею матеріального і нематеріального блага, зважання на безпеку власну та інших, прагнення до здорового способу життя – елементи базового капіталу.

Духовний капітал проявляється у відношенні індивіда до виконання поставлених задач за умови, що він сам зможе себе справедливо оцінити у ментальній чи фізичній діяльності. Якісний духовний капітал не потребує системи санкцій чи заохочень. Індивід, який є носієм високорозвинутого духовного капіталу, свідомо не допускає зневажливого ставлення до виконання поставлених задач варіативного змісту. Він має чітку систему норм і правил, моральних цінностей.

Рис. 1. Структурні компоненти людського капіталу

Культурний капітал, як і базовий, і духовний, передається представниками генерації від покоління до покоління. Кожен індивід має змогу розвиватися протягом життя шляхом встановлення міжгрупових зв'язків, отриманням різномірної інформації, приймати зважене рішення. Однією із суттєвих ознак культурного капіталу є наявність неупередженої та незалежно, головне – аргументованої думки.

Коли соціальний капітал, сформований духовним, культурним і базовим капіталами, поєднується із інтелектуальним капіталом (вмінням користуватися і управляти нематеріальним майном – знаннями, патентами, ліцензіями, технологіями та ін.), виникає феномен людського капіталу. Тобто особисті якості кожного індивіда помножені на досвід поколінь, створюють унікальну економічну категорію людського капіталу – носіїв знань, вмінь, креативних ідей, нестандартних рішень, що дозволяють прямувати до цілей креативної та блакитної економік.

Саме якісне управління людським капіталом є запорукою успіху досягнути якого можливо через систему освіти. Креативна економіка закликає до пошуку нестандартних рішень щодо організації функціонування міста. Блакитна економіка пропонує відшукувати шляхи безвідходного, екологічного та

раціонального використання ресурсів [2]. Більше того, процес має бути цикловим, тобто дозволяти використовувати ресурси неодноразово.

Втілення запропонованих концепцій у короткостроковій перспективі цілком можливе, але залежить від зміни не лише концепції господарювання, але й від концепції освіти. Проблема нездатності фахівців створювати ефективні моделі господарювання криється у вузькій спеціалізації. Міжгалузєва фахова освіта стане запорукою стандартизації креативного управління містами та економікою. Це стосується усіх ланок здобуття освіти від дошкільної до вищої.

Більше того, міжгалузєве споріднене бачення шляхів вирішення задач має стати нормою світогляду, що передаватиметься із досвідом від покоління до покоління, тобто формуватиме якісно нове світобачення. Відповідно сформується нова генерація носіїв людського капіталу, що будуть мати доступ до різномірної інформації, матимуть змогу аналізувати її, раціонально оцінювати та приймати неупереджене рішення, використовуючи попередньо набутий досвід. Така генерація, яка буде вихована здатною сприймати різномірну інформацію, матиме критичне мислення здатне вирізняти навмисне нав'язування стороннього, чужорідного світогляду.

Література:

1. Галасюк, В., Гужва, І. Креативна економіка: нова економічна епоха XXI ст. 2021. URL: https://creativeeconomy.center/wp-content/uploads/2021/12/2_5332503104040474153.pdf.
2. Weizsäcker, E., Wijkman, A. Come On! Capitalism, Short-termism, Population and the Destruction of the Planet – A Report to the Club of Rome. 2018. URL: https://batrachos.com/sites/default/files/pictures/Books/Weizsacker_Wijkman_2018_Come%20on.pdf.